Els Països Catalans, una nació en marxa. Diferents ritmes, un mateix objectiu

written by Daniela Grau | 5 de setembre de 2023

> *Parlament de na Daniela Grau Humbert llegit a Mallorca en nom de la territorial de l'Assemblea Nacional Catalana de la Catalunya del Nord, en l'acte protagonitzat conjuntament amb l'Assemblea Sobiranista de Mallorca i Decidim, el 1r de setembre de 2023.*

Gran part dels periodistes que fan servir l'expressió Països Catalans tenen incrustat al cervell el mapa d'Espanya i no es volen adonar que hi ha un país català més enllà de la frontera. Per això molts compatriotes encara pensen que quan passen la ratlla, arriben a França i que nosaltres els catalans del Nord som francesos. Mai dels mais, sem catalans. Endemès la història prova que som el bressol de Catalunya.

La Catalunya del Nord abasta 4.100 quilòmetres quadrats, territori un xic superior al del conjunt de les Illes Balears i Pitiüses però només som uns 470.000 habitants. I a causa de la radical substitució demògrafica que patim tot just som el 30 per cent del conjunt de la població.

El 1659 vam ser annexionats per França. Des de la Revolució Francesa el país es diu «département des Pyrénées Orientales» i el 2016, sense cap votació ni consulta, vam ser integrats en una nova regió artificial anomenada «Occitanie». La nostra acadèmia nacional, l'Institut d'Estudis Catalans va dictaminar el 2007 la denominació correcta «La Catalunya del Nord».

Dins un estat centralista i jacobí com el francès no gaudim ni d'un estatut d'autonomia ni de la cooficialitat de la nostra llengua. L'administració representada pel prefecte té tots els

poders de decisió en tots els àmbits. Som víctimes del colonialisme interior francès. Els marcadors en són nombrosos i evidents, em cenyiré però només a evocar-los.

1. Anorreament de la nostra identitat catalana

La denominació de la regió Occitanie de la qual forçadament fem part, no implica cap reconeixement de la nació occitana. I per a nosaltres catalans és catastròfica perquè del dia a l'endemà se'ns considera occitans així com el nostre patrimoni per exemple el museu de Talteüll.

En quin estat europeu és possible una tal usurpació d'identitat, una tal aberració, una tal ignomínia? Gràcies a la senyora Delga, presidenta socialista de la regió Occitanie, i als partits de dreta i d'esquerra que la sostenen, culmina amb total impunitat el procés d'erradicació, d'aniquilació de la catalanitat.

2. Pobresa endèmica

El 13 de maig el diari del país, en francès evidentment, *L'Indépendant* titulava en negreta i majúscula que som el quart departament més pobre de França amb un índex de pobresa del 21 per cent i que el 31 per cent dels joves entre 16 i 20 anys no són ni escolaritzats, ni fan formació professional, ni treballen: malgrat les denúncies de la situació colonial per dos partits catalanistes fa 60 anys, els electors a la Catalunya del Nord continuen a confiar en els partits francesos.

3. Persecució de la llengua

En el marc jurídic els governs francesos de dreta i d'esquerra no han volgut mai admetre que França és un estat plurinacional i que s'hi parlen diverses llengües a més de la francesa. La sola llengua i nació reconeguda per la Constitució, la sola que té drets, la sola que pot encarnar els valors de la República, és la francesa.

Raó per la qual França no va voler ratificar la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries adoptada el 1992 pel Consell d'Europa per promoure'n l'ús públic, l'ensenyament i l'aprenentatge. El Consell Constitucional francès va considerar el 1998 que és contrari a l'article 2 de la Constitució francesa segons el qual la «llengua de la República és el francès». A més atempta a la «indivisibilitat de la República», «a la unicitat del poble francès». Per tant, per poder ratificar aquesta Carta Europea de les Llengües cal a França modificar la Constitució francesa. Aquesta modificació va ser refusada el 2005 per l'Assemblea Nacional.

Enguany al mes de maig la proposta de «Llei Molac» de protecció i promoció de les llengües regionals i de l'ensenyament immersiu –la primera des de fa 72 anys!–, va ser tombada pels membres del Consell Constitucional que no són juristes però en diuen «els savis».

Per consegüent, a ningú no ha d'estranyar que l'ensenyament del català sigui marginal dins les escoles, col·legis i instituts de la Catalunya del Nord i que sigui prohibit l'ús del català als plens municipals.

Pel que fa a l'ensenyament, el 2022 a les escoles primàries fan català a classe el 30 per cent de l'alumnat. Als col·legis públics són només el 10 per cent i als instituts només el 3,7 per cent. Més es fan grans i més abandonen l'aprenentatge del català perquè se'ls ofereixen altres ensenyaments més valorats, en l'últim curs del batxillerat només l'1 per cent de l'alumnat passa la prova de català.

En relació amb la formació professional el català no s'hi ensenya: el 2022 només 59 alumnes o sigui 1,5 per cent de l'alumnat se n'ha pogut beneficiar.

Per sort hi ha també les escoles i col·legis dits d'immersió: són les escoles creades per catalanistes els anys 70 i 80 del segle passat: les escoles privades Bressola (7 actualment) i

dos col·legis i dues escoles que han esdevingut públiques: les escoles Arrels. Són uns 1100 alumnes el 2022 per un total d'uns 70.000.

Són doncs molt pocs proporcionalment els qui gaudeixen d'un ensenyament immersiu és a dir tot en català tot el dia tot l'any escolar, del parvulari fins que entrin a l'institut –perquè el projecte de creació d'un institut immersiu català no s'ha pogut encara realitzar.

En conclusió només uns 2 per cent de l'alumnat té la possibilitat de saber llegir, parlar i escriure en català.

En l'àmbit administratiu i públic a més del refús de ratificació del tractat europeu de protecció, difusió i ensenyament de les llengües regionals o minoritàries, l'Estat francès es permet de prohibir el català en els plens municipals i de bloquejar passos fronterers i fins i tot tancar una ruta transfronterera legal. Amb tota impunitat no respecta els acords de Schengen.

Sobre el català als plens municipals, la justícia francesa mitjançant el tribunal administratiu de Montpeller va anul·lar el 9 de maig del 2023 el reglament de cinc municipis de la Catalunya del Nord, que feia possible en les sessions plenàries alguna intervenció en català tot traduint-la ben entès tot seguit al francès.

221 batlles, el departament en compta en total 226, no van gosar solidaritzar-se amb els 5 coratjosos, no van gosar oposar-se al totpoderós prefecte. Suportar, callar, autocensurar-se és la marca dels colonitzats fins i tot quan no corren cap risc, com van assegurar juristes fa pocs dies en el marc de la Universitat d'estiu del partit Régions et Peuples Solidaires (RPS).

La prepotència francesa també es fa palesa en el bloqueig d'una ruta i de passos transfronterers, malgrat que en virtut dels acords de Schengen del 1995 cap país no pot

unilateralment decidir de tancar les fronteres. Sols la Unió Europea ho pot fer. Tanmateix el gener del 2021 el prefecte va fer tancar durant quatre mesos al Vallespir la ruta entre Costoja i Maçanet de Cabrenys amb la més total il·legalitat, com va denunciar l'antic batlle de Costoja en una conferència fa pocs dies: la ruta havia estat «oficialment classificada com a internacional per la França i l'Espanya el 1989».

El gener del 2021 també el prefecte va fer tancar cinc colls transfronterers, tres a la muntanya de l'Albera que ens uneix a l'Alt Empordà i dos a l'Alta Cerdanya. Com va remarcar fa pocs dies al Congrés del RPS abans citat, l'antic batlle de Banyuls fundador de l'associació

«Albera Sense Fronteres» –1.200 adherents en un any!– en protesta al tancament del Coll de Banyuls, ni tan sols durant la dictadura franquista els passos havien estat tancats!

Al cap de dos anys i mig de múltiples protestes, manifestacions, cinc cartes al prefecte, cinquanta entrevistes i conferències, 60 publicacions, reportatges, mobilització dels batlles dels pobles concernits de cada banda, els passos queden oficialment tancats. Ara s'espera l'enquesta diligenciada per la Comissió Europea, perquè és molt greu que una decisió il·legal, a més absurda –és comprovat que no passen ni terroristes ni droga per aquestes pistes– del govern francès contravingui des del 2021 el Tractat de Roma.

En aquest desolador panorama perdura de moment encara la catalanitat.

En cada cop més festes majors es demana la tradicional participació de cobles, i també de colles geganteres, i d'associacions de castellers, com la d'Aire Nou de Bao que va ser fundada fa uns 30 anys per catalanistes, per tal d'incentivar la conscienciació catalana i enfortir els lligams amb els catalans del Principat de Catalunya, i també per fer visible públicament la nostra unitat nacional i cultural de

Salses a Guardamar i de Fraga fins a l'Alguer.

Els dos equips de rugbi més famosos, els Dragons i la USAP, exalten ostensiblement la catalanitat –«*Les dragons plus catalans que jamais*» *L'Indépendant* (19.06.2023)–, la popularitzen amb profusió de senyeres durant els partits i els cants respectius *Els Segadors* pels Dragons i *L'estaca* per la USAP. La darrera samarreta inaugurada per la Usap és la bandera! Si surten del país i organitzen un àpat és evidentment també l'oportunitat d'exaltar les menges tradicionals del Nord. «Sempre endavant mai morirem», aquest és el nostre credo popular secular.

La festa de sant Joan el 24 de juny popularitzada al final dels anys 40 per un grup de joves excursionistes de Perpinyà com a festa tradicional amb pujada a la muntanya sagrada del Canigó, confecció de ramellets a l'alba, cremada de mobles vells, comença en certs pobles a ser assumida com a Festa Nacional dels Països Catalans.

Els tres expresidents de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC), l'Assemblea Sobiranista de Mallorca (ASM) i la Plataforma pel Dret a Decidir del País Valencià (PDaDPV) Jordi Sànchez, Cristòfol Soler i Antoni Infante van fundar a València el 2016 la Confederació d'Entitats Sobiranistes dels Països Catalans i van acceptar que per sant Joan la Flama del Canigó simbolitzi la secular unitat i la voluntat d'unió dels nostres països, sentit que li van donar el 1966 dos catalans del Nord, precursors independentistes. Com ho proclama tan explícitament la pancarta confegida el 2016: «Els Països Catalans, una nació en marxa. Diferents ritmes, un mateix objectiu».